

ugleda zanesljivo poroštvo svojega vsestranskega razvitka. — — — Mi ne kličemo v boj. Hrepeneči po miru, pa tudi za potrebno brambo enake pravice pripravljene, vstopili bodo naši zastopniki v deželni zbor, ne da bi boj iskali ali da bi krivico zoper druge namepravali, temveč da bi vstvarili delo miru, katero, upamo, da ne more spodleteti, ako se bode na strani naših nemških rojakov našlo toliko spoštovanja do pravice, toliko miroljubja in toliko ljubezni do lepe skupne domovine, kakor pri nas. Naši zastopniki ne bodo manj pripravljene, varovati vse bistvene podlage za moč naše države, ker v spoznanji, da je močno stanje in trdni obstanek njen tudi najboljša bramba našega narodnega obstanka, bili so naši zastopniki zmiraj pripravljene in ostanejo tudi za naprej, tej pripoznani potrebi podrediti tudi opravilene želje svojega ljudstva.

Do svojih rojakov obračamo se pa z opominom, spominjati se imenitnosti trenutka, ko se bode našemu ljudstvu konečno to pripustilo, česar je toliko časa moralo pogrešati: pravica prostega samodoločevanja, mogočnost postati ustanovitelj lastne sreče, pa tudi blagor vničiti, kakor bo uže znalo rabiti svoje moči.

Varuj nas Bog, da bi se ne bili nič naučili iz osod naše dežele; da bi pozabili, da je našemu ljudstvu samo po složnem sodelovanji vseh moči, po njenem modrem obračanju in po možatem postopanju, katero pretehta vseh sil razmere, mogoče priti do plemenitega smotra. K temu se prišteva vsestranska duševna in materijalna povzdiga našega prebivalstva, posebno gledé nje najmnogobrojnejše vrste poljedelcev in one prave prostosti, katera v narodu ne pozna nobene vrste, kateri bi se pravica zanikavala, temveč vse deležne storiti vživanja državnopravnih pravic. Zadnji čas podučil je pač vse rodoljube, ki imajo odprte oči, koliko se sme onim zaupati, ki nas hočejo učiti, da je prostost v tem, da njim k moči pripomoremo zato, da morejo nad nami gospodariti. Mi pa zahtevamo enako prostost za vse. Mi nočemo njim krivice prizadeti, pa tudi ne trpeti. Naše geslo na vse strani je: Mir na podlagi enake pravice!

Naši dopisi.

Iz spodnje Idrije 30. junija. — Ljube „Novice“, ker sem prepričan, da vredništvo „Novic“ pravico ljubi in za blagor domovine, dežele in cesarja skrbi in dela, zato se z zaupanjem do Vas s prošnjo obrnem: posestniki me poprašujejo, pa ne vem in ne znam jih podučiti, kako da bi se obnašali in delali pri zasliševanju (avdijenci) ob cesarjevem prihodu v Ljubljani. Prav lepo prosim, to nam v „Novicah“ ali s pismom oznaniti, kako in kaj imajo tisti delati, kateri mislijo svetlemu cesarju prošnjo v roke oddati. Eni mislijo ta čas v Ljubljano do cesarja iti, eni zavoljo prizadetih krivic pri servitutni odvezi c. kr. gozdov, kakor so uže „Novice“ dne 13. novembra 1872. leta v 46. listu str. 370. oznanile, in drugi zavoljo velike škode od dima in smradu idrijskih žgalnih peči živega srebra, kakor so „Novice“ meseca decembra 1872. l. v listu 50. in 51. oznanile, in zadnjič dne 14. marca t. l. v listu 11. njih krivična dela povedana.

B. L.

Odgovor vredništva. Gledé avdijence pri cesarji ali zaslišanja razglasa „Laib. Zeitung“ od 28. junija t. l. sledeči razglas: „Nj. c. in kr. apostolsko veličanstvo bodo za čas Najviše navzočnosti v Ljubljani

dne 13. julija t. l. ob 10. uri dopoldne blagovolili zaslišavati v splošnih avdijencah.

To se naznanja z dostavkom, da ima opravilo vpišavanja za te avdijence dvorni tajnik v Najviši kabinetni pisarni, gosp. Pavel baron Gusich, kateri bo dotična oglasila sprejemal v poslopji deželne vlade (deželni hiši) od dne 10. julija t. l. počenši.“

Kdor tedaj hoče priti pred cesarja bodi-si v kateri koli osebni ali javni zadevi, mora se oglašiti poprej pri dvornem tajniku; ako je tedaj zaslišanje dovoljeno, kar se razun posebnih slučajev zgodi redno, tedaj se je treba v določeni uri podati na cesarjev dvor, v čedni obleki vsak po svojem stanu. — Na cesarskem dvoru, ki bo v Ljubljani zdaj v dvorni hiši, od gledališča tje na desni gosposke ulice, morajo o pravem času čakati in tedaj pridejo pred cesarja v oni vrsti, po kateri so vpisani. — Cesarju se potem kolikor moč na kratko in dobro razumljivo pové v onem jeziku, katerega govornik ali prošnik boljše govori, pri nas tedaj poprek slovensko. — Po sprejetem odgovoru cesarjevem se prošniki zopet dostojno priklonijo in odidejo.

Iz Ljubljane. (*Prihod presvitlega cesarja*) je zdaj po vsem Kranjskem edino, na kar vse misli, za katerega se vse pripravlja in vse veseli. Le še kratkih osem dni imamo, da dodelamo vse priprave, visokega gosta našega vredno sprejeti, skazati mu svojo popolno udanost, nepremakljivo zvestobo in hvaležno ljubezen. Le še osem dni in pozdravljali bodemo ljubljenege vladarja v središči slovenske Kranjske, v slovenski, beli Ljubljani in tisučera usta klicala bodo po čutilih ravno toliko zvestih src: „Bog ohrani, Bog obvaruj nam Cesarja, Bog obvaruj ves Habsburški rod!“

— (*Na tukajšnji podkovski šoli*) vršila se je 29. junija skušnja iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Predsedoval je izpraševalni komisiji vodja podkovske šole, dr. K. vit. Bleiweis-Trsteniški, izpraševalca bila sta c. kr. okrajni živinozdravnik gosp. F. Gaspari in učitelj podkovske šole gosp. E. Šlegel. Samo iz podkovstva bili so izprašani sledeči kovaški mojstri, kateri pa niso obiskovali podkovske šole: Ažman Franjo iz Viča, Fabian Jurij iz Istrije (oba sta mojstra na Kočevskem), Medic Jurij iz Koprivnika na Kočevskem, Poženel Janez iz Črnega vrha, Röthel Franjo iz Loke, okraja črnomeljskega, Železnikar Franjo iz Mokronoga. Omenjeni kovači pokazali so po teoretični in praktični, ves dan trajajoči skušnji zadostno vednost v podkovstvu.

Iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesá bili so izprašani sledeči kovaški učenci, kateri so bili pol leta v podkovski šoli: Bratina Karol in Brečer Fran, oba iz Šturije okraja postojnskega, Jemc Franc iz Logatca, Klun Franc iz Lienfelda na Kočevskem, Kirinčič Mato iz Karlovca na Hrvatskem, Mramor Franc iz Nove vasi, okraja logaškega in Župan Andrej iz Zgornjega otoka v radoljškem okraji. Vsi pokazali so dobro vednost v obeh predmetih, dobili so pa tudi še posebna spričevala, v katerih so bili proglašeni kot izurjeni mesogledi.

In tako storjen je prvi korak, da dobiva naša dežela sčasoma izprašanih in vežbanih ogledov za klavno živino in meso.

— (*Ljubljanski mestni magistrat*) je razglasil naslednji ukaz: „Mestni magistrat ukazuje, da se od 8. do 17. dné prihodnjega meseca julija stranišča ali sekreti ne smejo trebiti, straniščevina in gnoj pa za imenovanega časa ne sme izvažati iz hiš niti ponoči niti podnevi.

Mestni magistrat v Ljubljani
dné 27. junija 1883.

Župan: Grasselli.“

— (*Poziv.*) V imenu odbora ljubljanske čitalnice usojam se vabiti najuljudneje čitalnice in bralna dru-

štva na Kranjskem, posebno pa one v ljubljanski bližini, naj se gotovo udeležé v mnogobrojnem številu ali po deputacijah s svojimi zastavami raznih slavnosti, ki se bodo vršile od 11. t. m. počenši v Ljubljani ob prihodu Njihovega Veličanstva.

Deputacije, ki se mislijo udeležiti sprejema in serenade, se zberó v sredo 11. t. m. dopoldne v čitalnični dvorani, za ljudsko veselico pa v petek dne 13. t. m. ob 2. uri popoldne na vrtu čitalnične restavracije.

Kdor želi dobiti stanovanja, naj se oglasi najdalje do 7. julija pri načelniku mestnega odbora za oskrbovanje stanišč, gosp. Fran Ravnikarju.

Za čitalnični odbor:

Dr. K. vitez Bleiweis-Trsteniški,
predsednik.

— († *Dva rodoljubna učitelja*) vzela nam je pretekli pondeljek nemila smrt. Umrli je v Šmarji pod Ljubljano velezaslužen gospod Anton Mazek, bivši učitelj, potem večletni župan in zmiraj neomahljiv narodnjak, po daljnem bolehanji. Ravno ta dan pa je umrl v ljubljanski bolnišnici gosp. Blaž Kuhar, učitelj pri Devici Mariji v Polji, ki se je ponesrečil pretekli četrtek pri vožnji na Št. Peterskem predmestji proti domu. Tudi g. Kuhar spadal je v vrsto spretnih in našemu narodu zmirom neomahljivo zvestih učiteljev. Hvaležen naš spomin vrlemu rodoljubu!

— († *Dr. Makanec*), deželni poslanec hrvatski, umrl je pretekli pondeljek opoldne. Dr. Makanec bil je odlični narodnjak, nadarjen govornik v osobnem občevanju, ljubeznjiv, v politiki idealist. Po Slovenskem, izrekoma v Ljubljani, bil je rajnki dobro poznan, zelo priljubljen, in ako more bratovske sosedé naše pri tej težki zgubi kaj tolažiti, naj jih tolaži zagotovilo, da nam rodoljub Makanec ostane zmiraj nepozabljiv. Lahka mu bodi zemlja!

— (*Duhovna svetovalca*) postala sta večeastita gospoda Janez Nep. Rozman, mestni župnik pri sv. Jakobu v Ljubljani, — in pa o. Kalist Medic, guardijan in župnik frančiškanski v Ljubljani.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — S cesarjevim odhodom in pa s končaním nižeavstrijskim deželnim zborom podelgel se je tudi ves po judovskih kričarjih in časnikih umetno napravljén hrup ustavoverske opozicije. Tudi ropot zoper vseučilišnega rektorja prof. Maasen-a je utonil sam v svoji ničevosti posebno vsled dostojnega in mirnega vedenja rektorjevega. Grof Taaffe, ki je cesarja spremil v Gradec, vrnil se je včeraj zopet na Dunaj in gre dne 11. v Ljubljano. — Zarad pomenljivih volitev za deželni zbor česki in zarad popotovanja cesarjevega po Štajarskem in dalje po Kranjskem obračajo se oči vseh politikov bolj v one dežele. Dunajski časniki hujskali so stanovitno pri volitvah na Českem, razume se samo po sebi, da zoper Čehe, akoravno so v svojem volilnem oklicu naglašali zmiraj in povsod le potrebo sprave in pomirjenja. — V popotovanje cesarjevo po Štajarskem oziroma Kranjskem pa se vtikajo tudi le v vednem strahu, da bi kje kdo izmed Slovencev cesarja ne pozdravil slovensko, — da bi se na vsi njegovi poti ne prikazalo potujočemu vladarju kaj družega, kot edinozveličavna nemščina. — Ne dvomimo, da se bodemo glede tega Slovenci vsi dunajskem judovskim kričarjem in časnikarjem — zamerili do dobrega, — saj ne dvomimo, da se pokažemo — kakor tudi ostanemo zmiraj sebi in cesarju zvesti Slovenci.

Iz Prage. — Pretekli četrtek volile so v deželni zbor kmetijske občine in izid volitev bil je popolnem gotov po dosedanjih razmerah. Kjer so bili do zdaj voljeni ustavoverni Nemci, voljeni so tudi zdaj, kjer so bili dozaj Čehi voljeni, so bili zopet Čehi, tako, da je razmera glasov gledé kmetijskih občin ostala nespremenjena. — Drugače je bilo pri volitvah mest in trgov, ki so se vršile preteklo soboto. Pri teh zmagali so Čehi s 40 poslanci, Nemci priborili so jih samo 32; zanimiv je bil volilni boj v volilnih okrajih praškega mesta (Mala stran in Jožefovo predmestje), v katerih so Čehi na novo zmagali. — V mestni kuriji pa dobijo Nemci zdaj še po izvoljencih trgovinskih zbornic v Pragi, Reichenbergu in Egeru skupaj 9 glasov, Čehi pa so dobili iz budjeviške trgovinske zbornice 2 glasa, v plzenski trgovinski zbornici pa, kjer je število nemških in českih odbornikov enako, izvoljen je po žrebanji za vsako stranko po en poslanec, tako, da imajo zdaj Čehi v vsi mestni kuriji za en glas večine.

Včeraj vršile so se pa najbolj odločilne volitve z vélikega posestva, v katerem pričakujemo odločilne zmage miroljubne česke stranke. Ravno došel nam je telegram, po katerem je narodno-konservativna stranka zmagala z 208 glasovi zoper 167 nemško-liberalne stranke. Radostni čestitamo bratom Čehom!

Z Gorice. — Kakor na Českem za Čehe, bili so tudi za goriške brate odločilni zadnji volilni dnevi za novi deželni zbor. — Volilni boj bil je hud in nevarnost ne mala, da se pri slovenski narodni stranki ne vrine kak lahon; — pa na zadnje so se hude zmešnjave poravnale in Slovenci obdržali so vsaj poprejšnje število svojih zastopnikov. Izvoljeni so: dr. Jos. Tonkli, dr. Aleksij Rojic, dr. Abram, R. Mohorčič, dr. N. Tonkli, Kovačič in župan M. Jonko. Pri volitvi vélikega posestva pa so tudi sijajno prodrli slovenski narodni kandidatje, in ti so: Kocijančič s 116, prof. Povšè s 89 in Ivančič s 85 glasovi izmed oddanih 138 glasov. Po tem izidu imajo Slovenci izmed 21 poslancev 10 svojih zastopnikov; ako bi bil za nadškofa imenovan Slovenec, šteli bi jih 11, nasprotniki laški jih pa štejejo 11. — Do prihodnjih volitev tedaj še naprej! Slovenci, brambovci ob laški meji, da proderete do odločne večine. Za zdaj pa čestitamo znanim in neznanim p. n. slovenskim goriškim poslancem: v slogi naprej!

Ogerska. Pravda zoper morilce krščanske deklice Ester Solimosi nadaljuje se z zaslišanjem prič, — v onem duhu, katerega opazujemo pri vsi obravnavi. Judovske priče tajiyo kakor po dogovoru vse, kar so uže poprej obstale, izpovedujejo in potrjujejo vse, kar bi moglo zatožene jude kazati nedolžne, in po vsem tem je izid zatožbe že zdaj skoraj gotov. Kršansko prebivalstvo je vsled tega ravnanja jako razburjeno in judje oglašajo se od več strani s prošnjami za varstvo, ker se po pravici boje hudih časov, ako se po sodbi izreče, da judom ne veljajo enake postave, kakor kristjanom.

Pariz. Naznanila, da je grof Chambord nagloma in nevarno zbolel, katere je objavil najprej v nedeljo časnik „Union“, iznemirjajo vse legitimistiške kroge. Dunajski časniki pripovedovali so celó uže o smrti pretendenta za francoski prestol; pa to se do zdaj še ni potrdilo, iz vsega soditi pa je stan grofov nevaren, ker se o izreku zdravnikov trdo molči in ker sta se v pondeljek zvečer grof Pariški in vojvoda Nemurški in Alensonski peljala nagloma v Frohsdorf k grofu Chambordskemu.